Lieta Nr.C38014311

SKC-1028/2016

L Ē M U M S

Rīgā 2016.gada 29.janvārī

Latvijas Republikas Augstākās tiesas Civillietu departaments šādā sastāvā:

tiesnesis referents V.Jonikāns

tiesnesis A.Keišs

tiesnese A.Vītola

izskatīja rakstveida procesā /pers. A/ blakus sūdzību par Augstākās tiesas Civillietu tiesu palātas 2015.gada 14.aprīļa lēmumu, ar kuru noraidīts /pers. A/ pieteikums par lietas jaunu izskatīšanu sakarā ar jaunatklātiem apstākļiem.

Civillietu departaments

k o n s t a t ē j a

[1] Ar Vidzemes apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģijas kā apelācijas instances tiesas 2012.gada 21.februāra spriedumu noraidīta /pers. A/ prasība pret atbildētāju /pers. B/ par personas godu un cieņu aizskarošu nepatiesu ziņu atsaukšanu un mantiskās kompensācijas piedziņu.

Prasītājas/pers. A/ – bijušās AS „Swedbank" darbinieces, celtās prasības pamatā bija atbildētājas /pers. B/ AS „Swedbank" Valmieras filiālei iesniegtais 2010.gada 29.septembra iesniegums ar lūgumu izvērtēt /pers. A/ atbilstību bankas darbinieces amatam sakarā ar bankas klientu informācijas izpaušanu trešajām personām un bankas saimniecības preču (papīra dvieļu) izmantošanu savām vajadzībām.

[2] Ar Senāta 2013.gada 12.augusta rīcības sēdes lēmumu atteikts ierosināt kasācijas tiesvedību sakarā ar prasītājas kasācijas sūdzību par minēto spriedumu.

[3] Augstākajā tiesā 2014.gada 8.septembrī saņemts prasītājas /pers. A/ pieteikums par Vidzemes apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģijas 2012.gada 21.februāra sprieduma atcelšanu sakarā ar jaunatklātiem apstākļiem un lietas nodošanu jaunai izskatīšanai pirmās instances tiesā.

Pieteikums pamatots ar Civilprocesa likuma 478.pantu, 479.panta 1.punktu, 480.panta 1.punktu, 482.panta otro daļu, likuma „Par tiesu varu" 17.panta pirmo un otro daļu.

Pieteikumā minēti šādi apstākļi.

[3.1] Būtisks jaunatklāts apstāklis, kas ietekmēja nepareizu tiesas sprieduma taisīšanu, kas nebija un nevarēja būt zināms lietas izskatīšanas laikā

pieteicējai un tiesai, ir atbildētājas un liecinieka /pers. C/ apzināta Civilprocesa likuma 74.panta sestās daļas un septītās daļas 3.punkta pārkāpšana. Minētās personas negodprātīgi izmantoja savas tiesības un pienākumus, paužot tiesai nepatiesu informāciju par lietas faktiskajiem apstākļiem.

[3.2] Būtisks jaunatklāts apstāklis, kas ietekmēja nepareizu tiesas sprieduma taisīšanu, kas nebija un nevarēja būt zināms lietas izskatīšanas laikā pieteicējai un tiesai, ir AS „Swedbank" prettiesiskā rīcība, 2011.gada 1.februārī atbildot uz atbildētājas e-pastu par dienesta pārbaudē konstatēto un 2011.gada 31.maijā nosūtot Valkas rajona tiesai atbildi Nr.316LG06-1628A, tādējādi maldinot tiesu par lietas patiesajiem apstākļiem.

[3.3] Pieteikuma par lietas jaunu izskatīšanu sakarā ar jaunatklātiem apstākļiem pamatā ir:

1) kriminālprocesā Nr.11140010812 iegūtie pierādījumi, ar kuriem prasītāja tika iepazīstināta 2014.gada 18.jūlijā;

2) Datu valsts inspekcijas 2014.gada 5.jūnija atbilde Nr.2-1/6298 par AS „Swedbank" rīcību, kuru prasītāja saņēma 2014.gada 10.junijā;

3) AS „Swedbank" pārstāves /pers. D/ sniegtie paskaidrojumi Valmieras rajona tiesas 2013.gada 13.maija sēdē civillietā Nr.C39035113 prasītājas prasībā pret AS „Swedbank" par starpziņojuma atzīšanu par spēkā neesošu.

Krimināļprocesā Nr.11140010812 un civillietā Nr.C39035113 iegūtie pierādījumi pēc būtības atšķiras no tā, ko atbildētāja /pers. B/ un liecinieks /pers. C/ liecināja lietā, kā arī AS „Swedbank" pārstāve rakstīja atbildē Valkas rajona tiesai. Prasītājas pieteikumā norādīts uz konkrētām atšķirībām pierādījumos par atbildētājas 2010.gada 29.septembra iesniegumā norādītā patiesumu.

[4] Ar Augstākās tiesas Civillietu tiesu palātas 2015.gada 14.aprīļa lēmumu noraidīts /pers. A/ pieteikums par lietas jaunu izskatīšanu sakarā ar jaunatklātiem apstākļiem.

Tiesa norādījusi tālāk minētos motīvus.

Kā redzams no Vidzemes apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģijas 2012.gada 21.februāra sprieduma, tiesa atzina, ka nav pamata uzskatīt, ka atbildētāja /pers. B/, vēršoties ar 2010.gada 29.septembra iesniegumu AS „Swedbank" ar mērķi pārbaudīt aizdomas par konfidencialitātes noteikumu iespējamo pārkāpumu, būtu publiski izplatījusi prasītājas godu un cieņu aizskarošas ziņas nenoteiktam personu lokam, proti, nav notikusi personas godu un cieņu aizskarošu ziņu izplatīšana Civillikuma 2351.[1]panta izpratnē, un iesniegumā norādītais nav vērtējams kā ziņas (fakti), kas pakļaujas patiesības pārbaudei un kuru pastāvēšana ir pierādāma, bet gan tas ir atbildētājas viedoklis, kas atspoguļo viņas subjektīvu vērtējumu par prasītājas rīcību. Līdz ar to tiesa nevērtēja prasītājas norādītos apsvērumus un argumentus par 2010.gada 29.septembra iesniegumā minētās informācijas patiesumu.

Ievērojot to, ka tiesa nevērtēja 2010.gada 29.septembra iesniegumā minētās informācijas patiesumu, prasītājas pieteikumā norādītie apstākļi, ka atbildētājas /pers. B/ paskaidrojumi, lecinieka /pers. C/ liecības un AS „Swedbank" atbildē Valkas rajona tiesai sniegtā informācija par atbildētājas 2010.gada 29.septembra iesniegumā norādītās informācijas patiesumu atšķiras no krimināļprocesā Nr.11140010812 un civillietā Nr.C39035113 iegūtajiem pierādījumiem, nevar ietekmēt tiesas nolēmumu pēc būtības par labu prasītājas tiesībām un interesēm, līdz ar ko tie nav uzskatāmi par jaunatklātiem apstākļiem Civilprocesa likuma 479.panta 1.punkta izpratnē.

[5] Blakus sūdzībā pieteicēja /pers. A/ lūdz Augstākās tiesas Civillietu tiesu palātas lēmumu atcelt un pieņemt lēmumu par lietas ierosināšanu sakarā ar jaunatklātiem apstākļiem, minot šādus argumentus.

[5.1] Pieteicējai pirms krimināļprocesa izbeigšanas nebija un nevarēja būt zināmas /pers. B/ un /pers. C/ sniegtās liecības, šīs liecības ir pastāvējušas lietas izskatīšanas laikā un tas var ietekmēt tiesas nolēmumu par labu pieteicējas tiesībām un interesēm.

[5.2] Tiesa savā lēmumā raksta, ka „...nav notikusi personas goda un cieņu aizskarošu ziņu izplatīšana Civillikuma 2351.[1] panta izpratnē". Lasot turpmāko lēmuma tekstu, redzams, ka tiesa izsaka savu viedokli par pierādījumiem un atbalsta to, ka persona tiesai drīkst teikt nepatiesību un Latvijas valsts to atbalsta, jo spriedumi tiek pasludināti valsts vārdā.

[5.3] Tiesa nav ņēmusi vērā judikatūru, ka fakti ir pakļaujami patiesības pārbaudei un to pastāvēšana var tikt pierādīta. Fakts, ka /pers. B/ zvanīja bankai un pēc tam rakstīja iesniegumu ar neatbilstošu informāciju, ir pārbaudāms un tas nevar būt viedoklis. Par godu un cieņu aizskarošu informāciju tiek uzskatīta arī tāda, kas izpausta tikai vienai personai, ja tā ir radījusi negatīvas sekas personai, par kuru informācija ir izpausta. Neatjaunojot tiesvedību, tiesa atzīst, ka /pers. B/, /pers. C/ un AS „Swedbank", apzināti maldinot tiesu par lietas patiesajiem apstākļiem, var neatbildēt par prettiesiski veiktajām darbībām.

[6] Izskatījis lietu, Civillietu departaments atzīst, ka tiesas lēmums ir atstājams negrozīts, bet pieteicējas blakus sūdzība – noraidāma.

[7] Vidzemes apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģijas 2012.gada 21.februāra spriedumā ir izteiktas divas būtiskas atziņas:

1) „(..) izvērtējot /pers. B/ iesnieguma saturu, *(tiesa)* konstatē, ka atbildētājas mērķis ar šo iesniegumu nav bijis apvainot prasītāju krimināli

sodāmas rīcības izdarīšanā, bet gan izteikt savu viedokli par iespējamo pārkāpumu. Šādas informācijas paziņošanu tikai iestādei, uz kuru tā attiecas, nevar uzskatīt par informācijas izplatīšanu. Atbildētāja, kura ir AS „Swedbank" kliente un kurai ir zināms, ka banka nedrīkst izpaust ziņas par saviem klientiem, bija tiesīga vērsties ar iesniegumu pie prasītājas darba devēja un informēt par viņai zināmajām /pers. A/ un /pers. C/ sarunām, kas saistītas ar bankas klientiem, kā arī uzdot citus viņas interesējošos jautājumus, t.i., par bankas saimniecības preču izmantošanu."

2) „(..) iesniegumā norādītais nav vērtējams kā ziņas (fakti), kas ir pakļaujami patiesības pārbaudei un kuru pastāvēšana ir pierādāma, bet gan atbildētājas viedoklis, kas atspoguļo viņas subjektīvu vērtējumu par prasītājas rīcību."

Tā kā Vidzemes apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģijas 2012.gada 21.februāra spriedums ir stājies likumīgā spēkā, Civillietu departaments atzīst, ka tajā izteiktajām atziņām ir saistošs – prejudiciāls spēks un citos tiesvedības procesos saistībā ar konkrēto prasības priekšmetu un pamatu tās nevar tikt revidētas.

Vadoties no Civilprocesa likuma 203.panta trešās daļas par to, ka spriedumam, kas stājies likumīgā spēkā, ir likuma spēks, tas ir obligāts un izpildāms visā valsts teritorijā, Augstākās tiesas Civillietu tiesu palāta 2015.gada 14.aprīļa lēmumā pamatoti atsaukusies uz apelācijas instances tiesas spriedumā izteiktajām atziņām.

Pieteicējas /pers. A/ blakus sūdzības motīvi par to, ka /pers. B/ rakstītais bankai ir bijusi informācija, kas tiesai bija jāpārbauda, un ka iesniegums bankai bija godu un cieņu aizskarošu ziņu izpaušana, ir pilnīgā pretrunā tiesas spriedumā atzītajam.

Kā norādīts iepriekš, Vidzemes apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģijas 2012.gada 21.februāra spriedumam ir likuma spēks un tajā izteiktās atziņas ir saistošas.

Tā kā /pers. B/ AS „Swedbank" adresētajā 2010.gada 29.septembra iesniegumā norādītais nav ziņas, bet viedoklis, un tas nepakļaujas patiesības pārbaudei, Civillietu tiesu palātas 2015.gada 14.aprīļa lēmumā pareizi atzīts, ka „(..) prasītājas pieteikumā norādītie apstākļi, ka atbildētājas /pers. B/ paskaidrojumi, liecinieka /pers. C/ liecības un AS „Swedbank" atbildē Valkas rajona tiesai sniegtā informācija par atbildētājas 2010.gada 29.septembra iesniegumā norādītās informācijas patiesumu atšķiras no kriminālprocesā Nr.11140010812 un civillietā Nr.C39035113 iegūtajiem pierādījumiem, nevar ietekmēt tiesas nolēmumu pēc būtības par labu prasītājas tiesībām un interesēm, līdz ar ko tie nav uzskatāmi par jaunatklātiem apstākļiem Civilprocesa likuma 479.panta 1.punkta izpratnē."

[8] No /pers. A/ pieteikumā par lietas jaunu izskatīšanu sakarā ar jaunatklātiem apstākļiem citētajām /pers. C/ liecībām kriminālprocesā Nr.11140010812 izriet, ka atriebības motīvu vadīts, uzskatot, ka /pers. A/ ir vainīga pie viņa darba attiecību izbeigšanas, viņš ar nodomu savai sievai /pers. B/ izstāstījis par /pers. A/, lai „(..) /pers. B/ aizietu uz banku un uzrakstītu iesniegumu".

To, ka tas ir bijis motīvs, lai vērstos AS „Swedbank", lietas izskatīšanas laikā ir atzinusi arī /pers. B/.

/pers. A/ ir noliegusi jebkādu saistību ar /pers. C/ atlaišanu no darba.

Civillietu departaments atzīst, ka motīviem, kuru dēļ /pers. B/ ir vērsusies AS „Swedbank", un tam, vai šie motīvi ir atbilduši īstenībai, nav tiesiskas nozīmes attiecībā uz lietā izspriesto pamatjautājumu par godu un cieņu aizskarošu nepatiesu ziņu atsaukšanu.

Savukārt pieteikumā ietvertās norādes uz Datu valsts inspekcijas 2014.gada 5.jūnija atbildi par AS „Swedbank" rīcību un AS „Swedbank" pārstāves /pers. D/ sniegtie paskaidrojumi Valmieras rajona tiesas 2013.gada 13.maija sēdē civillietā Nr.C39035113 /pers. A/ prasībā pret AS „Swedbank" par starpziņojuma atzīšanu par spēkā neesošu attiecas uz pieteicējas un AS „Swedbank" attiecībām un nav attiecināmi uz izskatāmo lietu.

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 448.panta pirmās daļas 1.punktu, Civillietu departaments

n o l ē m a

Atstāt negrozītu Augstākās tiesas Civillietu tiesu palātas 2015.gada 14.aprīļa lēmumu, bet /pers. A/ blakus sūdzību noraidīt.

Lēmums nav pārsūdzams.

Tiesnesis V.Jonikāns

Tiesnesis A.Keišs

Tiesnese A.Vītola